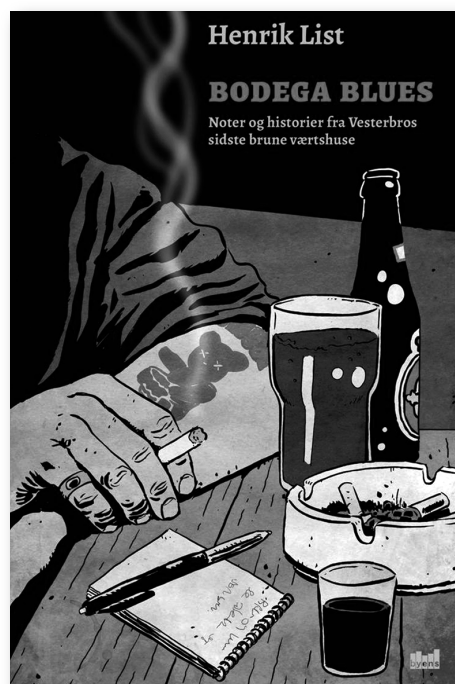

Anmeldelse af Egon Clausen

En overset kulturarv

På tur gennem Vesterbros bodegaer

Henrik List:
BODEGA BLUES.
Noter og historier fra Vesterbros sidste brune værtshuse.
Byens forlag 2019. 375 sider, kr. 299,-.

Forfatteren Henrik List savner det gamle Vesterbro. Han savner smørrebrødsbutikken, den kurdiske grønthandler, det venlige bøssepar, de bredmåsede madammer, alkoholikerne, luderne og værtshusene. Han savner det alt sammen, for her fandt han et hverdagsliv, som han følte sig hjemme i, og for at fortælle hvordan det var, har han opsøgt nogle af de steder, hvor resterne af dette liv endnu findes, nemlig på de bodegaer, hvor man dyrker en slags afmagtens modkultur, hvor man stadigvæk må ryge, fortælle upassende vittigheder, drikke sig fra sans og samling. I disse brunlakerede og tilrøgede værtshuse finder han stumper af en proletarisk virkelighed der var usminket og usentimental. Han har opsøgt og beskrevet fireogtyve af disse lettere rustne tidskapsler, som han kalder dem, og undervejs får man i tilgift en beskrivelse af en bydel der længe var hjemsted for en proletarisk arbejderkultur og som senere blev verdensberømt som pornomekka og derefter udsat for en hårdhændet sanering efterfulgt af middelklassens indtog.

Værtshusene var steder, hvor alt dette blev oplevet og fortalt på sin egen måde. Henrik List opfatter dem som en overset kulturarv, der er ved at forsvinde i honette ambitioner, men de skal ikke glemmes, og derfor fremlægger han en vidende fortælling om en stribe af de barer, hvor man kan gå til bunds i druk og stofmisbrug, men hvor mange af storbyens skæve eksistenser også finder et hjemsted. Det er vældig godt gjort. Henrik List kender stederne af egen erfaring. Han har selv været nær ved bunden, men han holder af dem alligevel, og så skriver han forrygende godt. Han skriver i den genre der kaldes gonzojournalistik og som ikke er bundet af krav om objektivitet. Den skal tværtimod være subjektiv. Den skal ikke tage hensyn til læsernes ønsker om pænhed. Den skal være hensynsløs, og som sådan går den ud i verden for at møde selve den rå, ubearbejdede virkelighed, der uden omsvøb fremviser sandheden om tilværelsen. Sådan er idealet, men når man skriver om steder man kender godt, bliver selv den mest hårdhu-

Henrik List på tur gennem Vesterbros bodegaer

dede gonzojournalist nok alligevel fristet til at censurere sin tekst for ikke at såre nogle mennesker, som man holder af. Ved læsningen af bogen om de brune bodegaer får man en mistanke om, at det af og til sker for Henrik List.

Det skal være ham tilgivet. For han øser af en rig fond af fortællinger og røverhistorier, mens han bevæger sig fra knejpe til knejpe. Sammen med ham besøger vi Jernbanecafeen, Pinden, Skammekrogen, Grotten, McKluud, Det lille Øresund og mange flere. Undervejs er der portrætter af ejere og brugere, hvoraf mange har ar på krop og sjæl efter en opvækst med fattigdom, druk, vold, omsorgssvigt og opdragelsinstitutioner. Det er baggrunden for de drabelige historier som bogen er fuld af, som for eksempel om Tæppe-Flemming der blev beskudt af en utilfreds kunde og som flygtede via en bagdør, mens en af kuglerne smadrede den spiritusflaske, han holdt i hånden. Eller om fru Hansen, der i årevis drev bordel i kvarteret og som højt op i årene kunne finde på at gå ind på et morgenværtshus i slåbrok og tøfler mens hun råbte: "Så er der fisse til halv pris."

Det er dog ikke kun druk og social fortabelse det hele, for værtshusene fungerer også som en slags klubber for stamkunderne. De har ofte faste pladser ved baren eller ved langbordet midt i lokalet. Nogle af dem kan drikke på klods og nøjes med at betale en gang om måneden, mens andre har deres egen flaske spiritus med navn på stående oppe på glashylden. Nogle steder har stamkunderne også etableret en kollektiv opsparing til julefrokosten og måske en bårkrans til en kiste, hvis en af stamkunderne har forladt baren for stedse.

Det er en god bog om et socialt liv der kæmper for at bevare sin ret til at være skæv og utilpasset. Henrik

List er godt klar over, at han risikerer at ende i romantisk nostalgi, og af og til standser han op for at spørge om den brune bodega blot er et støvet klichefyldt fri-landsmuseum eller et sidste reservat for et etnisk hvidt underklassedannet på overførselsindkomst? Hans svar er, at det ikke handler om, at Vesterbro ikke må forandre sig, men han synes, at udviklingen har været alt for omfattende, grådig og hensynsløs. Bogen er en hyldelse til nogle af dem som denne udvikling har ramt, men som stædigt forsøger at holde fast i deres ret til at leve livet som de synes bedst trods byfornyelse, normalisering, rygeforbud og gentrifikation. Dem skriver Henrik List godt og solidarisk om, og han slutter med at skrive: *"Det er på tide at synge en stenbroblues for den sidste snes barer, bodegaer, buler, beverdinge og beværtninger på Vesterbro. Det er på tide at løfte glassene for en overset kulturarv, der helst skal skylles ned med to kælderkolde fra kassen."*

PS: Bogen er sat med skriften Arial, som er en af de skrifttyper der går under betegnelsen grotesk, og hvor buer samt op- og nedstreger har samme tykkelse. Arial opfattes som moderne og smart. Den er god til overskrifter, men i en løbende tekst er den svær at læse. En klassisk skrifttype som for eksempel Times New Roman giver bogstaverne fylde på op- og nedstregerne, forinden får bogstaverne fødder, og øverst på opstregerne har bogstaverne små udhæng. Disse variationer gør, at teksten bliver mere læsevenlig. Denne skrift af typen antikva, har ufortjent fået et ry for adstadig borgerlighed, men det havde ikke desto mindre klædt bogen om bodegaerne, hvis den havde været trykt med en af de klassiske skrifter.